

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

05 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Guzun Ion

juducând, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către inculpat și avocatul său, Zamfir Pavel, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Strășeni sediul Călărași din 01 decembrie 2017 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 ianuarie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Galbură Gheorghe Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în r-nul Xxxxx s. Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 20.01.2017-01.12.2017

2. instanța de apel: 19.12.2017-25.01.2018

3. instanța de recurs: 18.04.2018-05.06.2018

în baza actelor din dosar,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 01 decembrie 2017, în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Galbură Gheorghe Xxxxx, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 332 alin. (1) Cod penal, prin aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, la 8 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe termen de 2 ani.

Conform art. 90 Cod penal, i-a fost dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei, pe o perioadă de probațiune de 1 an, dacă nu va săvârși o nouă infracțiune, îndreptățind prin comportare exemplară încrederea acordată.

Prin aceeași sentință, a fost încetat procesul penal privind învinuirea lui Nacu T. de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 314 alin. (1) și art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, în baza Legii nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, în privința căruia hotărârile judecătorești nu se contestă.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că, Galbură Gh., activând în funcție de maestru pădurar în Ocolul Silvic Hîrjauca, fiind persoană publică, de comun acord cu Nacu T., care activează în același ocol silvic în funcție de pădurar, urmărind scopul diminuării numărului de contravenții nedescoperite pe faptul tăierilor ilicite și

sustragerii de masă lemnoasă, deținând buletinul de identitate eliberat pe numele lui Macari Fiodor, a.n. xxxx, intenționat, au falsificat procesul-verbal cu privire la contravenție silvică, ce reprezintă document oficial care acordă drepturi și eliberează de obligații, în care au introdus date vădit denaturate, precum că Macari Fiodor ar fi tăiat ilicit 17 arbori din cantonul nr. 16, parcela 120 O.S. Hîrjauca și ar fi sustras masa lemnoasă, cauzând ÎSS pentru Silvicultură Călărași un prejudiciu material în sumă de 350 lei, prin ce a comis contravenția prevăzută la art. 122 alin. (1) Cod contravențional, creând astfel aparența activității reușite la depistarea, preîntâmpinarea și înlăturarea consecințelor contravențiilor.

Respectivul procesul-verbal a fost expediat Inspecției Ecologice Călărași și în urma examinării, Macari Fiodor, a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 122 alin. (1) Cod contravențional, fiindu-i aplicată o sancțiune în formă de amendă în mărime de 800 lei.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, respectivele acțiuni a lui Galbură Gh. au fost calificate de drept de către instanța de judecată în baza art. 332 alin. (1) Cod penal – *falsul în acte publice, adică înscrierea de către o persoană publică, în documentele oficiale a unor date vădit false, precum și falsificarea unor astfel de documente, dacă aceste acțiuni au fost săvârșite din alte interese personale.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Zamfir Pavel în numele inculpatului, care a solicitat casarea acesteia, în partea aplicării pedepsei complementare, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 2 ani, să fie înlăturată.

În motivarea apelului a invocat:

- solicitând examinarea cauzei în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, inculpatul a mizat pe reducerea pedepsei principale cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare și înlăturarea pedepsei complementare;

- pe parcursul urmăririi penale și examinării cauzei în instanță de judecată, inculpatul a dat dovadă de un comportament adecvat, a recunoscut integral culpabilitatea, careva consecințe în rezultatul acțiunilor lui nu au survenit, acesta anterior nu a fost atras la răspundere penală, se caracterizează pozitiv, este încadrat oficial în câmpul muncii, are la întreținere un copil minor, iar soția este grav bolnavă;

- instanța de fond, din motive inexplicabile, a constatat numai o singură circumstanță atenuantă - săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni ușoare, însă această abordare nu este adecvată, reieșind din personalitatea inculpatului, comportamentului acestuia, stării familiare, etc.;

- prima instanță, deși se referă în speță la prevederile art. 75 alin. (1) Cod penal, nu-și motivează poziția vis-a-vis de mărimea pedepsei, limitându-se la aplicarea unui termen de pedeapsă mediu, care putea fi impus și în cazul examinării pricinii în ordine generală, fără a ține cont și de circumstanțele atenuante constatate;

- dispoziția art. 78 alin. (2) din Codul penal, prevede că în cazul în care instanța de judecată constată circumstanțe atenuante la săvârșirea infracțiunii, pedeapsa complementară, prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită, poate fi înlăturată.

Astfel, având în vedere circumstanțele atenuante invocate și constatate în speța dată, partea apărării consideră, că pedeapsa complementară sub formă de privarea de dreptul de a exercita activitate în domeniul administrării întreprinderilor urmează a fi înlăturată în privința inculpatului;

- în raport cu circumstanțele cauzei, inclusiv cu cele atenuante, nu este oportun, ca Galbură Gh., să fie privat de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 2 ani, deoarece, în acest caz ar avea de suferit nu numai însăși condamnatul, prin lipsirea de un loc de muncă, dar și familia acestuia, care ar fi lipsită de un mijloc legal de existență și venit.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 ianuarie 2018, a fost respins ca nefondat apelul declarat și menținută sentința atacată.

5. În motivarea soluției, instanța de apel a menționat, că instanța de fond a stabilit corect starea de fapt și de drept ce corespunde probelor din dosar, care au fost apreciate corect, încadrând just acțiunile inculpatului, Galbură Gh., în baza art. 332 alin. (1) Cod penal.

Totodată, instanța de apel a reținut, că autorul apelului este de acord cu starea de fapt stabilită de prima instanță, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, criticând sentința doar în partea aplicării pedepsei complementare sub formă de privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții. Însă, în opinia instanței de apel lipsesc temeiuri de implicare în sensul casării hotărârii contestate în partea individualizării și stabilirii pedepsei.

Referitor la solicitarea avocatului de excludere a pedepsei complementare sub formă de privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport, instanța de apel a menționat, că sancțiunea art. 332 alin. (1) Cod penal, în baza căreia a fost condamnat inculpatul, Galbură Gh., prevede obligatoriu aplicarea pedepsei complementare - privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

Prin urmare, instanța de apel a menționat, că în cazul stabilirii pedepsei complementare obligatorii, instanța de judecată nu va aplica această pedeapsă, cu condiția că sancțiunea normei Părții Speciale a Codului penal pentru infracțiunea respectivă, prevede o asemenea pedeapsă și au fost constatate circumstanțe excepționale ale cauzei.

În opinia instanței de apel, în speța respectivă nu există careva circumstanțe excepționale care ar justifica neaplicarea pedepsei complementare sub formă de privarea de dreptul de a de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate față de Galbură Gh., iar prevederile art. 79 Cod penal, invocate de avocat, sunt inaplicabile, învederând și faptul că inculpatul a comis o infracțiune, ce atentează la relațiile sociale cu privire la buna desfășurare a activității de serviciu în sfera publică, care presupune îndeplinirea de către o persoană publică a obligațiilor de serviciu în mod corect, fără abuzuri, cu respectarea intereselor publice, precum și a drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și ale celor juridice.

Subsidiar instanța de apel a notat, că la nivel legislativ nu este dată noțiunea de circumstanțe excepționale ale cauzei. Însă, reieșind din textul normei prevăzute la alin. (1) art. 79 Cod penal, rezultă că la acestea se atribuie așa circumstanță sau un

cumul de circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, gradul sau pericolul social al persoanei vinovatului.

Analizând argumentele invocate de către apelant, instanța de apel a considerat că circumstanțele elucidate de apărător, precum că inculpatul a dat dovadă de un comportament adecvat, a recunoscut integral culpabilitatea, careva consecințe în rezultatul acțiunilor acestuia nu au survenit, anterior nu a fost atras la răspundere penală, se caracterizează pozitiv, este încadrat oficial în câmpul muncii, are la întreținere un copil minor, soția este bolnavă, nu constituie circumstanțe excepționale, acestea fiind circumstanțe comune care au fost luate în considerație de către instanța de fond la individualizarea pedepsei aplicate lui Galbură Gh.

Finalmente, instanța de apel a statuat, ca fiind neîntemeiată solicitarea avocatului cu privire la neaplicarea pedepsei complementare în privința inculpatului, Galbură Gh., reținând că ultimul a comis o infracțiune ce atentează la relațiile sociale cu privire la buna desfășurare a activității de serviciu în sfera publică, infracțiune ce are o rezonanță socială deosebită, iar legea penală prevede expres aplicarea pedepsei complementare în acest caz. Totodată, nu se atestă careva temeiuri de aplicare a prevederilor art. 79 Cod penal, deoarece la caz nu există careva circumstanțe excepționale care ar condiționa excluderea pedepsei complementare, motiv pentru care se respinge ca nefondată solicitarea apărării de excludere a pedepsei complementare aplicate în privința inculpatului, iar pedeapsa numită de către prima instanță este una echitabilă, ce nu contravine prevederilor legale, este raportată la circumstanțele speței și va atinge scopul legii penale, va duce la restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

6. Hotărârile judecătorești sunt atacate cu recursuri ordinare, declarate de către:

6.1 Avocatul, Zamfir Pavel, în numele inculpatului, care solicită casarea acestora și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care pedeapsa complementară – privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 2 ani, aplicată lui Galbură Gh., să fie înlăturată.

În motivarea recursului invocă:

- la stabilirea pedepsei complementare inculpatului, Galbură Gh., pentru infracțiunea comisă, instanțele de fond nu au acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 65, 75, 78 Cod penal;

- partea apărării, în apelul declarat nu a invocat și solicitat recunoașterea în speță, a careva circumstanțe excepționale, fapt ce poate fi dedus din conținutul apelului declarat, cât și din textul deciziei recurate. În apel, partea apărării și-a întemeiat solicitarea de înlăturare a pedepsei complementare, în baza art. 78 alin. (2) Cod penal, având în vedere circumstanțele atenuante invocate și constatate în speță, considerând astfel că pedeapsa complementară sub formă de privarea de dreptul de a exercita activitate pe un termen de 2 ani, aplicată lui Galbură Gh., urmează a fi înlăturată, însă instanța de apel nu a făcut referire la prevederile normei penale menționate mai sus, axându-se numai pe lipsa în speță a careva circumstanțe excepționale. Astfel, în apel a fost solicitat înlăturarea pedepsei complementare, iar instanța de apel a invocat lipsa temeiurilor de neaplicare a pedepsei complementare;

- instanța de apel nejustificat a respins alegațiile părții apărării și nu a luat în considerație circumstanțele atenuante invocate în apel și nu a reacționat la acestea și anume: starea sănătății soției inculpatului, care este invalid de gradul II și nu lucrează, având o pensie sub limita necesităților elementare, faptul că mai are la întreținere și un copil minor în vârstă de 9 ani;

- instanța de apel, urma să ia în considerație faptul că inculpatul a recunoscut vina, careva consecințe în rezultatul acțiunilor acestuia nu au survenit, anterior nu a fost atras la răspundere penală, se caracterizează pozitiv, este încadrat oficial în câmpul muncii, are la întreținere un copil minor și soție grav bolnavă;

- prima instanță a constata numai o singură circumstanță atenuantă – săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni ușoare, fără a-și justifica poziția, care ulterior a fost menținută și de instanța de apel, abordare care nu este adecvată, reieșind din personalitatea inculpatului, comportamentul acestuia și starea familială;

- în raport cu circumstanțele cauzei, inclusiv cele atenuante, nu este oportun ca inculpatul să fie privat de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 2 ani, deoarece ar avea de suferit nu doar acesta, dar și familia ultimului, care va fi lipsită de un mijloc legal de venit;

- în speță sintagma - privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, nu este corectă, urmând a fi specificat că inculpatul Galbură Gh., urma să fie privat de dreptul de a ocupa funcții și exercita activitate anume în domeniul silviculturii, fapt ce urma a fi reflectat.

În drept, recurentul își întemeiază recursul în baza pct. 6), 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

6.2 Inculpatul, care solicită casarea acestora, în partea pedepsei complementare, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie exclusă pedeapsa privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 2 ani, prin aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal.

În motivarea recursului invocă:

- instanța de apel examinând cererea de apel declarată de către avocatul, Zamfir P., în numele inculpatului neîntemeiat a făcut trimitere la declarațiile părților vătămate, Roșca E., Dodan O., martorilor Purcel V., Tăbăcaru A., plângerea lui Roșca E., probe ce nu se referă la învinuirea adusă lui Galbură Gh.;

- instanța de apel nu a acordat deplină eficiență argumentelor invocate și nu a luat în considerație toate circumstanțele cauzei, adică nu a ținut cont de caracterul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, care este una ușoară, a recunoscut vina, a contribuit la descoperirea infracțiunii, în procesul judecării cauzei a solicitat examinarea acesteia în procedură simplificată, în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, recunoscând în totalitate cele incriminate, regretând de cele comise;

- instanța nu a luat în considerație personalitatea inculpatului și anume că este încadrat în câmpul muncii, este căsătorit și are la întreținere un copil minor, iar soția este grav bolnavă, fiind unicul întreținător al familiei, fiind caracterizat doar pozitiv, anterior nu a fost în conflict cu legea penală;

- la pronunțarea sentinței, în partea dispozitivă a fost menționat, că inculpatului i se aplică privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 2 ani, respectiv la punerea în executare a sentinței, ce a fost menținută și prin hotărârea instanței de apel, vor apărea semne de întrebare cu privire la funcția de care este privat sau activității desfășurarea cărora este interzisă inculpatului.

În drept, inculpatul își întemeiază recursul în baza pct. 6), 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință asupra recursului declarat de către apărător, pe care-l consideră nefondat, deoarece la aplicarea pedepsei inculpatului pentru infracțiunea comisă, instanța de apel a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal și just a ajuns la concluzia, că careva temeieri de aplicare a prevederilor art. 79 Cod penal, ce ar condiționa excluderea pedepsei complementare nu există la caz.

8. Judecând recursurile declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea urmează a fi respinse, din următoarele considerente:

8.1 Cu referire la recursul declarat de către avocatul Zamfir Pavel, în numele inculpatului

Reieșind din prevederile alin. (2) art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 aceluiași Cod.

În conformitate cu art. 427 Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel în baza temeiurilor stipulate expres în acest articol.

Din cuprinsul recursului declarat de către apărătorul inculpatului, Galbură Gh., se reține că autorul invocă ca temeieri de drept pentru casarea hotărârilor judecătorești, pct. 6), 10) din alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și anume, că *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Așadar, Colegiul penal lărgit constată din recursul declarat, că recurentul nu contestă starea de fapt stabilită de instanțele de judecată și nici încadrarea juridică a acțiunilor săvârșite, invocând dezacordul cu concluziile instanțelor de fond în partea ce se referă la imposibilitatea înlăturării pedepsei complementare stabilite inculpatului în prezenta speță.

Referitor la temeierile de casare, invocate de recurent și stipulate la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, precum că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, Colegiul penal statuează, că aceste temeieri pentru recurs, în prezenta speță nu sunt incidente. La acest capitol, instanța de recurs menționează, că prin apelul declarat de către apărătorul inculpatului Galbură Gh., acesta a invocat ca argumente de bază dezacordul cu aplicarea în privința

inculpatului a pedepsei complementare, deoarece există un cumul de împrejurări referitoare la personalitatea inculpatului, ce în opinia sa permite neaplicarea acesteia, adică chestiune asupra căreia urma să se expună instanța de apel. În cele din urmă, verificând dacă instanța de apel s-a pronunțat asupra criticilor invocate de apelant și dacă hotărârea adoptată conține concluzii întemeiate asupra considerentelor expuse, în viziunea Colegiului, această instanță nu a admis erori esențiale și nu a neglijat prevederile alin. (5) art. 414 Cod de procedură penală, fiind oferit răspuns la problema abordată de către partea apărării, care a și constituit fondul apelului. Astfel, instanța de recurs consideră, că hotărârea contestată corespunde cerințelor prevăzute la alin. (8) art. 417 Cod de procedură penală, cuprinzând temeuri de fapt și de drept, ce au dus la respingerea apelului declarat de către apărătorul inculpatului.

Totodată, în urma studiului argumentelor invocate în prezentul recurs, în raport cu circumstanțele reținute în prezenta cauză, în opinia Colegiului nu și-a găsit confirmarea nici temeiul pentru recurs invocat de către recurent și prevăzut la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, deoarece instanțele de fond și-au motivat întemeiat soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei inculpatului, inclusiv celei complementare, fără a fi admise careva erori în acest sens, stabilind în privința acestuia o pedeapsă echitabilă.

Deci, precum a fost menționat mai sus, în partea individualizării pedepsei, partea apărării își exprimă dezacordul, cu aplicarea în privința inculpatului a pedepsei complementare, adică privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 2 ani, considerând că aceasta poate fi înlăturată prin prisma art. 78 alin. (2) Cod penal, care prevede că *în cazul în care instanța de judecată constată circumstanțe atenuante la săvârșirea infracțiunii, pedeapsa complementară, prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită, poate fi înlăturată.*

La criticile recurentului nominalizate mai sus, instanța de recurs relevă, că în cazul săvârșirii unei infracțiuni, instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis infracțiunea, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Opozant celor invocate de recurent, precum că în privința inculpatului reieșind din multitudinea de circumstanțe și împrejurări ce-i atenuază răspunderea, conform art. 78 alin. (2) Cod penal, exista posibilitatea înlăturării pedepsei complementare stabilită acestuia prin sentință, Colegiul lărgit menționează, că reieșind din norma penală invocată ca fiind relevantă la caz, aceasta este aplicabilă în situația în care pedeapsa complementară prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită, nu este obligatorie („cu sau fără”), atunci aceasta poate fi înlăturată (a se vedea pct. 10 al Hotărârii Plenului CSJ Nr. 13 din 11.11.2013 *Cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale*). Însă, în prezenta speță se atestă, că sancțiunea art. 332 alin. (1) Cod penal, pentru care a fost condamnat inculpatul Galbură Gh., prevede pedeapsă cu amendă în mărime de la 850 la 1350 unități convenționale sau cu închisoare de până la 2 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa

anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani. Deci, Colegiul penal constată, că pedeapsa complementară, pentru comiterea infracțiunii imputate inculpatului, Galbură Gh., este una obligatorie, respectiv în cazul dat pedeapsa complementară obligatorie poate fi înlăturată numai în condițiile art. 79 alin. (1) Cod penal, fapt ce a fost analizat întemeiat de către instanța de apel, anume prin prisma acestei norme, din motiv că partea apărării în esență a solicitat ca inculpatului să nu-i fie aplicată această pedeapsă complementară, stabilită de prima instanță.

Prin urmare, Colegiul statuează, că deoarece împrejurările și circumstanțele invocate de către partea apărării, ce în opinia sa îi atenuează răspunderea penală inculpatului, nu constituie circumstanțe excepționale și de fapt apărătorul nici nu pretinde ca acestea să fie de categorie excepțională, insistând anume la aplicarea prevederilor art. 78 alin. (2) Cod penal, care nu sunt incidente în speța dată, respectiv instanța de apel justificat nu a reținut prevederile art. 79 alin. (1) Cod penal, considerând imposibil de a înlătura pedeapsa complementară stabilită inculpatului, Galbură Gh., în cauza deferită judecării. Astfel, în prezenta speță nu sunt temeuri legale de a înlătura sau a nu aplica pedeapsa complementară obligatorie prevăzută de sancțiunea art. 332 alin. (1) Cod penal, pentru care a fost condamnat inculpatul.

În această ordine de idei, Colegiul penal, consideră că instanța de apel întemeiat a conchis că toate împrejurările și circumstanțele semnalate și considerate de către partea apărării a fi atenuante, au fost învederate de către prima instanță, la stabilirea termenului pedepsei cu închisoare și individualizarea modului de executare a acestei pedepse, numindu-i în cele din urmă un termen minimal de 1 an cu suspendare condiționată, conform art. 90 Cod penal și totodată, un termen minim de 2 ani a pedepsei complementare obligatorii, prevăzută de sancțiunea normei imputate inculpatului la caz.

În ce privește alegația recurentului, referitor la faptul că instanțele de fond trebuiau să specifice concret în care domeniu inculpatul, Galbură Gh., este privat de dreptul de a ocupa funcții și exercita activitate, urmând a fi indicat anume în domeniul silviculturii, ceea ce nu au făcut, Colegiul penal menționează că aceasta, nu a fost invocată în cererea de apel de către partea apărării pentru a fi obiect de discuție în instanța de apel, respectiv ținând cont de prevederile art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală, nu poate fi invocată la etapa recursului ordinar, din care motiv instanța de recurs nu se va expune asupra criticii date.

Generalizând cele menționate, Colegiul penal conchide, că în prezenta cauză nu și-au găsit confirmarea temeiurile de recurs la care face referire avocatul Zamfir P., lipsind motive de a interveni în soluțiile adoptate de către instanțele de fond, la capitolul stabilirii pedepsei complementare inculpatului Galbură Gh.

8.2 Cu referire la recursul declarat de către inculpatul Galbură Gh.

Din sumarul recursului declarat, se atestă că inculpatul invocă ca temei de casare prevederile pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, semnalând totodată și temeiul pentru recurs prevăzut la pct. 10) al aceleiași norme.

Însă, Colegiul penal lărgit remarcă, că unul din scopurile legii procesual penale este asigurarea egalității pentru toate părțile interesate în procesul penal, respectiv acest deziderat impune disciplinarea activității procesuale, inclusiv și prin stabilirea unor termene peremptorii.

În conformitate cu art. 421 Cod de procedură penală, coraportat la art. 401, persoanele menționate în dispoziția acestei norme procesuale sânt în drept să declare recurs ordinar. Astfel, inculpatul fiind în drept să declare recurs ordinar, inclusiv în latura penală.

Reieșind din prevederile art. 422 Cod de procedură penală, termenul de declarare a recursului ordinar este de 30 zile de la data pronunțării deciziei.

Din actele dosarului, rezultă că dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la data 25 ianuarie 2018, în prezența tuturor participanților la proces, inclusiv a inculpatului și apărătorului acestuia, Zamfir P., fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată al instanței de apel (f.d. 44 v. 3), din care rezultă că aceștia au fost înștiințați despre ziua pronunțării deciziei motivate pentru data de 22 februarie 2018.

Rezultând din procesul-verbal al ședinței de judecată în instanța de apel (f.d. 45 v. 3) se denotă, că la data de 22 februarie 2018, în prezența procurorului, a fost pronunțată decizia motivată, fiindu-i înmănată o copie a acesteia, precum și apărătorului inculpatului, fapt confirmat prin recipisa din aceeași dată (f.d. 60 v. 3). Tot aici, se constată că inculpatul nu s-a prezentat la pronunțarea deciziei motivate, fiindu-i expediat prin poștă copia acesteia (f.d. 61 v. 3).

Prin urmare, Colegiul atestă că inculpatul, Galbură Gh., a declarat recurs ordinar suplimentar împotriva deciziei instanței de apel la data de 18 mai 2018, fapt confirmat prin amprenta ștampilei Secției grefă (f.d. 76 v. 3).

În prezenta speță, Colegiul penal relevă, că termenul de 30 de zile pentru declararea recursului se calculează începând cu data de 23 februarie 2018 și se epuizează la sfârșitul zilei de 26 februarie 2018 (dat fiind faptul, că a 30-a zi și anume 24.02.2018 este o zi de sâmbătă, adică zi de odihnă), pe când inculpatul a depus recurs suplimentar, abia la data de 18 mai 2018, adică după expirarea termenului de 30 zile prevăzut pentru depunerea recursului ordinar.

Așadar, instanța de recurs menționează, că în cauza dată inculpatul a fost înștiințat în prezența avocatului său, despre data pronunțării deciziei integrale, însă acesta nu s-a prezentat, astfel asumându-și responsabilitatea pentru realizarea dreptului de atac asupra deciziei nominalizate, respectiv în cazul neprezentării la pronunțarea deciziei integrale, ultimul urma să dea dovadă de diligență la realizarea dreptului său de a ataca hotărârea instanței de judecată, cu care probabil putea să nu fie de acord.

În conformitate cu prevederile alin. (2) și (3) art. 230 Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen. La calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului, precum nu prevede nici depunerea unui recurs suplimentar în afara termenului de 30 zile prevăzut de lege.

Învederând cele expuse mai sus, instanța de recurs statuează că recursul suplimentar declarat de către inculpatul, Galbură Gh., a fost depus peste termenul legal de 30 de zile, prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală.

Potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs judecând recursul, este în drept de al respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat). Recursul este nefondat în cazul când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

În temeiul celor expuse mai sus, instanța de recurs constatând, că recursul declarat de către avocatul Zamfir P., în numele inculpatului, este unul neîntemeiat, iar cel suplimentar al inculpatului, Galbură Gh., a fost declarat cu încălcarea prevederilor art. 422 Cod de procedură penală, a ajuns la concluzia privind respingerea acestora ca inadmisibile.

9. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E:

Se resping ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de către inculpat și avocatul său, Zamfir Pavel, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 ianuarie 2018, în cauza penală privindu-l pe **Galbură Gheorghe Xxxxx**.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 03 iulie 2018.

Președinte	Gordilă Nicolae
Judecător	Covalenco Elena
Judecător	Diaconu Iurie
Judecător	Catan Liliana
Judecător	Guzun Ion